

"KOME ZVONO ZVONI - STRANCI U DOMOVINSKOM RATU"VIJESTI

Povratak korijenima: Život i ratni put hrvatskog dragovoljca iz Južne Amerike

🕒 25.08.2024. 10:09:00

Razgovor s Mariom Tadićem, pripadnikom 1. gardijske brigade "Tigrovi", Hrvatom s čileanskim državljanstvom, koji se danas ponovno nalazi u Domovini

1. Vaši su preci doselili u Južnu Ameriku iz Hrvatske? Gdje ste rođeni i gdje ste odrastali?

Prvi je otišao moj nono iz Starog Grada na Hvaru u Punta Arenas, Čile, tijekom zlatne groznice. Vratio se zbog ženidbe i preselio u Split, gdje je rođen moj otac. Godine 1913. ponovno je otišao, ali ovaj put s obitelji. Zbog komplikacija u trudnoći, moja majka je morala provesti nekoliko mjeseci u klinici, pa sam zbog toga rođen u Boliviji. Međutim, nakon rođenja, roditelji su se vratili u Čile, gdje sam odrastao i školovao se.

2. Kao mladić ste služili u vojsci. Možete li nam objasniti kako je to izgledalo i što ste radili?

Služio sam u čileanskoj vojsci od 1972. do 1975. godine i sudjelovao, kao i svi pripadnici čileanske vojske, u državnom udaru 1973. godine.

3. Kao Hrvat sa stranom putovnicom, je li vam bilo teško odlučiti se za povratak u domovinu i sudjelovanje u Domovinskom ratu?

Uopće mi nije bilo teško donijeti tu odluku, na čemu mogu zahvaliti kućnom odgoju. Moj barba Ivo i nekolicina naših iseljenika uvijek su razmišljali o tome da se jednog dana vrate u domovinu. Nakon izbora 1990. godine pratili smo događaje, a agresija na Hrvatsku bila je presudna da se odlučim za dolazak. Znao sam da nemamo oružane snage i potvrdio svoju želju da se uključim u vojsku. Zbog posla sam morao pričekati jer sam trebao prodati građevinsku firmu i dovršiti radove koji su bili u tijeku. U Zagreb sam stigao 11. rujna 1991. godine.

4. Kako ste se vratili u Hrvatsku, u koju ste se postrojbu prijavili i na kojim ste bojištima sudjelovali? Kakav je bio vaš ratni put?

Kada sam se vratio, znao sam samo nekoliko riječi hrvatskog jezika jer, nakon što su nono i nona umrli, tata je prestao govoriti hrvatski. Bio sam upućen u Hrvatsku maticu iseljenika, koju je tada vodio Boris Maruna, kasniji veleposlanik RH u Čileu. Dana 12. rujna 1991. uputio me na razgovor na Tuškanac, gdje su mi, vidjevši moje papire, ponudili zapovijedanje postrojbom. Odbio sam zbog nepoznavanja jezika, pa su me poslali na Sljeme, u "Sindikalac", gdje sam 20. rujna 1991. godine potpisao ugovor i ostao do 30. rujna 1991. godine.

Tada su me uputili u "2. pješačku bojnu Rakitje", gdje mi je zapovjednik satnije bio Medved. S postrojbom sam bio na pokupskom ratištu, a kasnije na osiguranju HRT-a. Od studenog 1991. godine do veljače 1992. godine sudjelovao sam u raznim aktivnostima izvan RH u koordiniranoj zadaći između Ureda predsjednika i MVPEI-a, zajedno s još dvojicom gardista. Po povratku sam se vratio u postrojbu, u 1. pješačku bojnu, tada u Novskoj, a potom na južno bojište do studenog 1992. godine. Tada sam dobio čin zastavnika i upućen na tromjesečni tečaj za zapovjednika satnije u HVU. Tečaj sam uspješno završio, unatoč jezičnim poteškoćama, s prosjekom 4,2.

Nakon toga sam radio kao neraspoređen u zapovjedništvu brigade, kao pomoćnik savjetnika za informatiku. Pisao sam prijedlog priručnika za obuku vojnih padobranaca, koji sam predao u S2 (obavještajna služba). Nakon višemjesečnog čekanja, stvorila se prilika i tako je nastala padobranska obuka za izviđače u 1. gardijskoj brigadi "Tigrovi". Iako sam bio postavljen kao pomoćnik u toj obuci, tražio sam da me vrate u pješaštvo. Ponovno sam se pridružio 1. pješačkoj bojni i sudjelovao u operaciji Ljeto '95. Godine su učinile svoje, pa sam bio vraćen u zapovjedništvo brigade u Logistiku, a potom u Logističku bojnu do umirovljenja 2005. godine.

5. Jeste li tijekom rata zadobili kakvu ozljedu?

Da, bili smo blizu Stona na putu da preuzmemo materijalno-tehnička sredstva kada je kamion kojim smo se vozili naišao na odron, pa sam pao i udario glavu, leđa i desno rame. Postoji dokumentacija o tom događaju, a i neki drugi pripadnici na temelju tog događaja imaju status HRVI. Međutim, kada sam ja predao zahtjev, nisu priznali stradavanje jer se radilo o "prometnoj nesreći" i nisu uzeli u obzir okolnosti i činjenicu da sam bio u teretnom prostoru kamiona. Konačno su priznali PTSP.

6. Zbog odsluživanja zatvorske kazne niste se mogli javiti na liječničku komisiju radi utvrđivanja HRVI statusa. Možete li nam to objasniti i zašto niste obnovili postupak?

Imao sam privremeno priznatu invalidnost, ne sjećam se točno je li bilo 20% ili 30%. Međutim, trebao sam izaći pred liječničku komisiju u rujnu 2009. godine, što nisam bio u stanju jer sam se nalazio u istražnom zatvoru u Boliviji. Posljedica toga je bila da su mi kasnije ukinuli status HRVI, što je za mene značilo smanjenje koeficijenta za izračun mirovine, i zbog toga je ona i do danas smanjena. Sada ću pokušati ponovno jer sam saznao da po novom zakonu branitelja postoji mogućnost ponavljanja postupka.

7. Zbog svog podrijetla te dokumenata svog djeda i oca, niste imali problema oko stjecanja državljanstva, no jeste li imali problema oko ostvarivanja prava hrvatskih branitelja?

Državljanstvo sam zatražio kada je stigla zapovijed da se svim strancima "zahvali i otpusti". Dobio sam slobodne dane od zapovjednika bojne, otišao u Zagreb, predao zahtjev i dokumente od djeda i oca. Za par tjedana sve je bilo riješeno. U mirovinu sam otišao kao djelatni časnik HV-a, tako da sam ostvario mirovinu po zakonu i svoja prava, osim privremene invalidnosti koja mi je kasnije ukinuta.

8. Vaši su korijeni dalmatinski, a završili ste u Slavoniji. Postoji li neka ljubavna veza ili stvaranje obitelji?

Godine 2006. upoznao sam suprugu i tako sam došao u Osijek.

9. Kako ste zadovoljni radom Udruge stranih dragovoljaca Domovinskog rata i koliko vam ista pomaže? Budite iskreni, kakvo je druženje i slično? Koja je vaša uloga u udruzi?

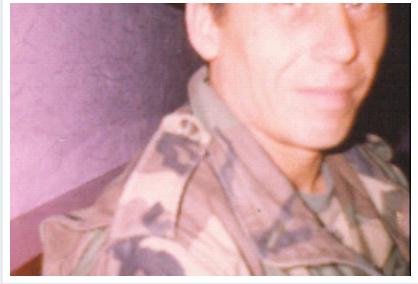
Godine 2008. u Vinkovcima se pokušalo formalno osnivanje udruge, tada sam izabran za tajnika i sudjelovao sam u osnivačkoj skupštini i drugim aktivnostima. Međutim, zbog osobnih razloga dao sam ostavku i do danas podržavam rad, ali nisam preuzeo nikakve funkcije. Ponekad sudjelujem u javnim nastupima udruge kao i druženjima, posebno u Vukovaru. Udruga ima budućnost, pogotovo za promicanje vrijednosti Domovinskog rata i pomoć stranim dragovoljcima, ali s vrlo malo resursa teško je napredovati kako želimo.

10. Kako je živjeti u Hrvatskoj i kakav odnos ili stav imate prema hrvatskim braniteljima?

Moglo bi biti bolje, a što se tiče pravih branitelja, svi smo braća po oružju, s pravima, ali još više s problemima.

*** članak je objavljen uz financijsku potporu Agencije za elektroničke medije iz Programa poticanja novinarske izvrsnosti

*** dozvoljeno prenošenje sadržaja uz objavu izvora i autora članka

Izvor: Portal dnevnih novosti

Izvorni autor: Dražen Šemovčan Šeki/Foto: privatni album

Autor:

Dražen Šemovčan Šeki

Dragovoljac DR, HRVI

- Mario Tadić
- Čile
- Bolivija
- HRVATSKA
1. gardijska brigada Tigrovi – Croatia
- Tomo Medved
- USDDR

Važna obavijest:

Sukladno članku 94. Zakona o elektroničkim medijima, komentiranje članaka na web portalu PDN dopušteno je samo registriranim korisnicima.

Svaki korisnik koji želi komentirati članke obvezan je prethodno se upoznati s Pravilima komentiranja na web portalu PDN te sa zabranama propisanim stavkom 2. članka 94. Zakona.

0 komentar

Sortiranje prema Najstariji

Komentirajte...

Facebookov dodatak za komentare

PODJELI ČLANAK

- videoprodukcija
- profesionalno fotografiranje
- fotografiranje eventa
- 360* fotografije
- fotografiranje portreta
- fotografije i snimanje iz zraka sa dronom
- svadbe te privatna fotografiranja
- snimanje promotivnih videa (reklame)
- snimanje spotova, priloga, podcasta, BTS
- montaža

Toni

098/1977 554

studio.ft7@gmail.com

VEZANI ČLANCI

VIJESTI

Na posljednji ispraćaj Predraga Freda Matića stigao i Tomo M...

🕒 28.08.2024. 15:36:00

VIJESTI

Kakve tajne krije raketna baza u Žrnovnici kojoj se približi...

🕒 28.08.2024. 14:55:00

VIJESTI

Ministar Anušić: Milanović previše leti Black Hawkom! Sat le...

🕒 28.08.2024. 14:48:00

VIJESTI

Reakcije na usklađivanje mirovina: “Za umirovljenike je to 4...

🕒 28.08.2024. 14:40:00

VIJESTI

Penava sipa optužbe: Druga strana plaća ljude da lažu, monti...

🕒 28.08.2024. 14:35:00

VIJESTI

Špika poručio Plenkoviću: Možda i možeš sve što hoćeš, ali n...

🕒 28.08.2024. 14:28:00

NOVOSTI

[Hrvatska](#)

[Svijet](#)

[Politika](#)

[Crna kronika](#)

[Sport](#)

BRANITELJI

[Braniteljske vijesti](#)

[Braniteljske udruge](#)

[Braniteljske zadruge](#)

[Ministarstvo](#)

[Mirovine](#)

KOLUMNЕ

[Dražen Šemovčan Šeki](#)

[Jasna Dautanac](#)

[Zlatko Pinter](#)

[Josip Deur](#)

[Mario Maks Slaviček](#)

Copyright © 2024 Portal Dневnih Novosti

Izrada web stranica - Extreme IT

